

Ooppera-arvostelu: Giacomo Meyerbeer sijoitti tarinan Viipurin liepeille

ULLA NIKULA

Anu Komsi teki vaikutuksen Pohjantähdessä. Kapellimestarina Sakari Oramo.

Anu Komsi loisti Pohjantähden voimanasena

Viipurin liepeille sijoitettu pähkähullu koominen ooppera toimi hyvin Musiikkitalon näyttämöllä.

OOPPERA

Giacomo Meyerbeer: *L'Étoile du Nord* (Pohjantähti)
Musiikkitalossa. Musiikinjohto Sakari Oramo, ohjaus Maria Sid, koreografia Marko Keränen, puvut Noora Salmi, valot Joonas Tikkanen. Keski-Pohjanmaan kamariorkesteri. Ranskankielinen esitys. Kokkolan oopperan tuotanto.

SAKSALAINEN Giacomo Meyerbeer (1791–1864) oli aikansa suosituimpia oopperasäveltäjiä, jonka pääalaji oli niin sanottu ranskalainen *grand opéra*, suuri ooppera.

Meyerbeer haaveili koko ikänsä koomisen oopperan säveltämisestä. Vuonna 1854 se viimein onnistui ja syntyi *L'Étoile du Nord*, Pohjantähti.

POHJANTÄHTI on siitä erikoinen koominen ooppera, että se sisältää suuren määrän sotilasmarsseja. Se taas johtuu siitä, että *Pohjantähti* perustuu suurelta osin Meyerbeerin kymmenen vuotta aikaisemmin säveltämään sotaopperaan *Ein Feldlager in Schlesien* (Kenttäleiri Slessiassa).

Se esitettiin Berliinin uuden oopperatalon vihkiäisissä 1844. Päähenkilö on Preussin kuningas Fredrik II Suuri, jota ei ollut kuitenkaan lupa kuvata Ber-

liinissä näyttämöllä. Siksi monarkki antaa merkkejä vallastaan soittamalla huilua näyttämön takana.

Kun Meyerbeer teki *Kenttäleiristä* version Pariisin oopperalle, juonta oli pakko muuttaa. Fredrik Suuri ja Preussi eivät sopineet ranskalaisille. Libretisti Eugène Scribe muokkasi aiheestaan koomisen oopperan, jonka rakastavaiset päähenkilöt ovat – viipurilaistytö Katariina ja Pietari Suuri.

Koomisinta Pohjantähdessä onkin aika typerä tarina. Villillä mielikuvituksella ja huumorintajulla varustettu ohjaaja pystyisi leipomaan siitä ratkiriemukkaan show'n.

Kokkolan oopperan *Pohjantähti* ei pahemmin kutkuttanut nauruhermoja, mutta kolmen ja puolen tunnin mittainen esitys oli siitä huolimatta yllättävän viihdyttävä.

Pääansio kuuluu Meyerbeerin lisäksi taiteilijapari Anu Komsille ja Sakari Oramolle, esityksen primadonnatähdelle ja tähtikapellimestarille.

Oramon johtama Keski-Pohjanmaan kamariorkesteri oli esityksen rytmisesti tarkka ja eläväinen moottori, joka piti musiikkia ja samalla koko esitystä energisessä ja vaihtelevassa liikkeessä.

MEYERBEERIN musiikki on valloittavan kekseliästä ja värikästä.

Erityyppisiä karaktäärinumeroita, aarioita, kuorokohtauksia, ensemblejä ja tietysti niitä marsseja tulee jatkuvalla syötöllä. Kahdella huilulla on erityisen keskeinen rooli – muistuttamassa huilua soittaneesta Fredrik Suuresta.

Musiikissa on paljon koomista viritystä, jota ohjaaja Maria Sid on toki pyrkinyt jonkin verran hyödyntämään. Ohjauksen pääansio on, että pelkistetty, yksinkertaisesti puvustettu esitys toimii sujuvasti rytmitettyinä ja kuljeteltuna Musiikkitalon lavalla.

Näyttämö on puoliympyrän muotoinen lava, jonka keskellä orkesteri istuu. Kysymyksessä oli puolinäyttämöllinen esitys, joka onkin näppärä ja nykyään suosittu ratkaisu.

Hauskinta on silloin, kun Kokkolan oopperan iloisen iskevästi laulava, liikunnallinen kuoro ilmestyy lavalle. Silloin mukaan tulee karnevalistista henkeä.

HENKILÖOHJAUKSEN osalta esitys asettuu konventionaaliin uomiin, vaikka mahdollisuuksia olisi hyvien karaktäärien tekemiseen.

Esimerkiksi juopottelevasta, pahantuulisesta Pietari Suuresta saisi aivan mainion koomisen tyyppin.

Esityksen voimainen on Viipurin Katariinaa esittävä Anu Komsi, joka antaa tässä huomattavan pitkässä loistoroolissa näyttönsä häikäisevästi säihkyvästä koloratuuritaituruudestaan ja äänensä mahtavasta kestävyydestä.

Anu Komsin päätähden rinnalla loistaa kolme kolotatuuri-tähtöstä: moldovalainen Anna Palimina, Johanna Lehesvuori ja Annastiina Tahkola.

Sveitsiläinen Michael Leiboldgut teki huojuvalla bassolla vihaisen vaikutuksen Pietari Suurena. Innostunut tekemisen meininki oli myös muissa miessolistissa.

Hannu-Ilari Lampila